

Nr 48.

Av herr **Mannerskantz m. fl.**, om ökning av anslaget till reparation.

Till 1936 års riksdag avgåvos tvenne likalydande motioner nr 14 i första kammaren och nr 36 i andra kammaren avseende höjning av medelpriset för reparationer med 100 kr. till 1 100 kr.

I dessa motioner anfördes bl. a. att krigsmaktens behov av hästar trots teknikens utveckling och särskilt motoriseringen icke, såsom man ibland förmodat, minskats, utan alltjämt vore stort och statt i ökning.

För krigsbruk avsedda hästar måste vara lätta och rörliga, sega och ut hålliga. Den nordsvenska rasen, som i många avseenden fyllde dessa krav, kunde på grund av sitt utbredningsområde och antal icke beräknas räcka till, i synnerhet för landet söder om Dalälven.

För krigsmakten måste det nu och för framtiden vara av den största betydelse, att den för krigsbruk lämpligaste hästen, den ädla halvblodshästen, förefunnnes i tillräckligt och jämväl geografiskt väl fördelat antal.

Det framhölls vidare att statsmakterna årligen anslå betydande summor till detta ändamål genom upprätthållande av hingstdepåer m. m.

Vidare konstaterades, att trots allt den ädla halvblodsaveln icke uppehållits i den omfattning som erfordras vid arméns ställande på krigsfot, samt att anledningen härtill vore att söka i förhållandet mellan tillgång och efterfrågan. Den senare bestämdes i hög grad av arméns årliga behov av reparationer, och produktionen anpassade sig därefter.

Arméns mångfaldigt större behov vid ställande på krigsfot fylldes emellertid ingalunda därmed, i synnerhet då den ädla hästens allmänna användning inom transportväsendet i fredstid i hög grad minskat genom person- och lastbilarnas tillkomst.

Dessa och andra av fjolårets motionärer framförda synpunkter vunno riksdagens bifall, och reparationpriset återfördes till 1 100 kr. i likhet med vad som varit fallet under åren 1927/28—1932/33. Under åren 1933/34—1935/36 var priset 1 000 kr.

De av fjolårets motionärer framförda allmänna synpunkterna torde alltjämt vara gällande.

Med hänsyn dels till de med ädel avel jämfört med kallblodig så oerhört mycket större riskerna för rena misslyckanden, dels till de låga priser, som i regel måste accepteras för de hästar vilka kasserats såsom reparationer har den ädla hästaveln alltmer blivit handikappad gentemot kallblodig hästavel.

Sedan förra årets riksdag har denna tendens ytterligare skärpts genom den

i och för sig ingalunda överdrivna prisförbättring som den kallblodiga avelns produkter även under sistförflutna år uppnått.

Då man torde kunna förutsätta att prisnivån på kallblodshästar icke kommer att, åtminstone under närmaste tiden, nedgå, är att befara att allt flera jordbrukare skola — trots den kärlek till och offervilja för den varmblodiga aveln, som otvivelaktigt förefinnes — komma att upphöra med den riskfyllda varmbloodsaveln.

Även om i en framtid kallblodsuppfödningen skulle bli mindre lönande och bättre ekonomiska förutsättningar för återgång till remontuppfödning då skulle tänkas föreligga, är det dock långt ifrån troligt att dylik uppfödning, sedan den en gång upphört och avelsmaterialet försvunnit, skulle komma till stånd i tillräcklig omfattning. Man måste tvärtom då riskera att, om arméns förseende med hästar icke skall försummas, man medelst extra höga priser eller på annat dyrbart sätt måste ånyo uppamma en tillräcklig varmbloodsavel.

Risikfriare och mera ekonomiskt torde då vara att hålla priset på en nivå, som står i samklang med prisläget i allmänhet på hästar i landet.

Med stöd av vad här anförts få vi därför hemställa,

att riksdagen måtte, med ändring av vad Kungl. Maj:t å fjärde huvudtiteln punkt 38 Remontering föreslagit, öka det under denna punkt upptagna anslaget med $431 \times 100 = 43\,100$ kronor, samt föreskriva att medelpriset för inköpt remont skall vara 1 200 kronor.

Stockholm den 15 januari 1937.

Axel Mannerskantz.

Elof Hagbarth.

Elof B. Andersson.